

Sygn. akt IV KO 59/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **B. M.**

na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 28 sierpnia 2020 r.,

w przedmiocie wniosku skazanego

o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Sporządzone przez siebie pismo datowane 4 maja 2020 r., skierowane do Sądu Apelacyjnego w (...), skazany B. M. określił jako wniosek o wznowienie postępowania. Podał, że jest to wniosek o wznowienie postępowania „w sprawie umieszczenia zdjęcia w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym” oraz że oczekuje „decyzji o anulowaniu danych osobowych, profilu z rejestru, albowiem narusza to Prawa Człowieka, dobra i godność osobistą, Europejską Konwencję Praw Człowieka, prywatność i poszanowanie życia rodzinnego oraz łamie ustawę o ochronie danych osobowych”. Wyraził pogląd, że ustawa dotycząca wspomnianego Rejestru powinna dotyczyć tylko „przypadków wyjątkowych i najniebezpieczniejszych”, zatem w jego sprawie nie powinien mieć zastosowania, że „przepisy jakie wymyślił ustawodawca stwarzają realne zagrożenie dla osób które

są w rejestrze i które będą na wolności, w tym także normalnego funkcjonowania, czy też podjęcia pracy” oraz nadmieniał, że w „tej kwestii” złożył skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Kolejnym pismem również z dnia 4 maja 2020 r. zwrócił się do Sądu Apelacyjnego w (...) o „rozpatrzenie mojego wniosku o skład sędziowski do III K (...) który był prowadzony i rozprawy w nie pełnym składzie bo jeden z ławników chorował (...), a rozprawy winny być prowadzone w pełnym składzie”.

Oba pisma zostały przekazane Sądowi Najwyższemu, do którego już bezpośrednio B. M. pismem z dnia 1 czerwca 2020 r. zwrócił się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu „celem sporządzenia wniosku o wznowienie w postępowaniu karnym (...) oraz wykonawczym wydanym przez ten sam Sąd dotyczącym środka zabezpieczającego z uwagi na ważne i poważne zastrzeżenia co do wydanego środka zabezpieczającego”. Postulował też, „aby przy wznowieniu postępowania w sprawie karnej III K (...) przyjrzeć się sytuacji i w tej kwestii też rozpatrzyć o wznowienie dotyczącej opinii wszystkich biegłych sądowych powołanych w sprawie III K (...) gdyż istnieje wysokie prawdopodobieństwo iż Sąd Okręgowy (...) a dokładnie sędzia prowadzący rozprawę celowo wyszukiwał i powoływał biegłych aby wydali opinię niekorzystną dla sprawy aby móc mnie skazać i umieścić w szpitalu”. Nadto wniósł o „rozpatrzenie zmiany kwalifikacyjnej czynu za który zostałem skazany bo uważam że obecny jest nie słusznie orzeczony i dany celowo, abym był umieszczony w szpitalu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pisma skazanego mają niejednorodny charakter. Treść pierwszego z wymienionych zdaje się wskazywać, że autorowi chodzi nie tyle o wznowienie postępowania w jego sprawie karnej, ile o spowodowanie, by przestał on figurować w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Ze wznowieniem postępowania, w rozumieniu procesowym nie ma to nic wspólnego, również dlatego, że wydany wobec B. M. wyrok nie zawiera rozstrzygnięcia o umieszczeniu jego danych w tym Rejestrze. Następuje niejako automatycznie i wynika z samego faktu skazania za przestępstwo wymienione w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 152). W nawiązaniu do czasu popełnienia przestępstwa przez B. M. można wszakże wspomnieć, że Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż dane o osobach, które popełniły przed wejściem w życie wspomnianego aktu prawnego określone w nim przestępstwa, powinny być zamieszczane w rejestrze z dostępem ograniczonym, a nie w rejestrze publicznym (np. postanowienie z dnia 2 kwietnia 2019 r., V KK 9/19, OSNK 2019, z. 7, poz. 36).

Następne pismo skazanego zdaje się sygnalizować zaistniałe w jego sprawie uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (nienależyta obsada sądu, względnie nieobecność któregoś z jego członków na całej rozprawie), co w razie potwierdzenia nakazywałoby wznowienie postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.). Odstępując w tym wypadku od wydania formalnego orzeczenia, co uznaje się za procesowo dopuszczalne (zob. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48), należy wskazać, że kontrola akt sprawy karnej B. M. nie potwierdziła sygnalizowanej przez niego nieprawidłowości. Zapisy protokołów rozprawy każą przyjąć, że sąd orzekający (Sąd Okręgowy w B.) był prawidłowo obsadzony, także gdy chodzi o osoby ławników. Wątpliwości skazanego co do udziału w rozprawie jednego z ławników odnoszą się zapewne do ławnika zapasowego K. C. , która w dniu 15 października 2014 r. nie stawiała się na rozprawę z powodu choroby. W tym dniu rozprawa była prowadzona z udziałem pozostałych dwóch ławników, którzy byli obecni też na wszystkich innych terminach rozprawy i uczestniczyli w wydaniu wyroku, zatem nie można przyjąć, że wspomniane uchybienie zaistniało.

Jedynie trzecie pismo skazanego ma cechy wniosku o wznowienie postępowania. Wyraźnie jest w nim mowa o wznowieniu postępowania „w sprawie karnej III K (...)” rozpoznanej przez Sąd Okręgowy w B. . Wniosek ten jest jednak ułomny, bowiem jego autor nie precyzuje jednoznacznie, jaki miałby być powód wznowienia. Co prawda sugeruje, że orzekający w jego sprawie sędzia „celowo wyszukiwał i powoływał biegłych”, aby wydali określonej treści opinię, to zaś miało prowadzić do skazania (należy rozumieć, że niesłusznego) ówczesnie oskarżonego, zatem najwyraźniej nawiązuje do podstawy wznowienia z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. – dopuszczenie się przestępstwa w związku z postępowaniem – jednak nie twierdzi, że tak było na pewno, nadto trzeba mieć na uwadze, że art. 541 § 1 pkt 1 k.p.k. stanowi, iż wspomniane przestępstwo musi być ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że z określonych powodów orzeczenie takie nie może zapaść.

W tym stanie rzeczy należało postąpić po myśli art. 545 § 3 k.p.k., tj. bez wzywania autora pisma do usunięcia jego braków formalnych (złożenia wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego przez podmiot fachowy – wymóg z art. 545 § 2 k.p.k., jak też uiszczenia opłaty) odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności. W konsekwencji za bezprzedmiotowy uznano wniosek B. M. o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu ewentualnego sporządzenia i złożenia wniosku o wznowienie postępowania, również dlatego, że w kwestii wznowienia postępowania wykonawczego, do którego również nawiązał skazany, Sąd Najwyższy

wypowiedział się w postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2020 r., IV KO 60/20. Nadto ma znaczenie okoliczność, że Sąd Najwyższy już kilkakrotnie zajmował stanowisko w kwestii wznowienia postępowania w sprawie B. M. , oddalając wniosek obrońcy skazanego (postanowienie z dnia 22 września 2016 r., IV KO 1/16), względnie na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmawiając przyjęcia wniosku sporządzonego przez skazanego (postanowienia: z dnia 23 lutego 2017 r., IV KO 3/17; z dnia 27 lipca 2017 r., IV KO 60/17), nadto ustanowił dla skazanego obrońcę z urzędu, który pismem z dnia 23 grudnia 2019 r. zawiadomił o sporządzeniu opinii o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania (sprawa o sygn. akt IV KO 87/19).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.